

EN BICI SENSE EDAT

Àmbit geogràfic: Autonòmic

Forma jurídica: Associació

Seu social: Barcelona

- 3 persones treballadores
- 187 persones voluntàries
- 20 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 1567 a serveis a la gent gran
- 130 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 192 a usuàries a altres col·lectius: (Cuidadores i familiars)

www.enbicisenseedat.cat

Breu història de l'organització

En Bici Sense Edat és una associació sense ànim de lucre que promou el dret de les persones grans i amb mobilitat reduïda a continuar sent part activa de la comunitat, mitjançant passejades terapèutiques en tricicles elèctrics conduïts per persones voluntàries. Inspirada en la iniciativa internacional Cycling Without Age (Copenhaguen, 2012), forma part d'un moviment global present en 41 països i 3.500 ciutats.

A Barcelona, el projecte va començar com a prova pilot el 2016 i es va constituir formalment el 2019. Des de llavors, ha crescut de manera orgànica i comunitària, unint generacions, fomentant relacions de confiança, recuperant memòries i ajudant a combatre la soledat no desitjada i l'aïllament social.

El nostre lema —"El dret a sentir el vent a la cara"— resumeix una mirada transformadora sobre la vellesa i la mobilitat, amb un impacte emocional profund i tangible. Avui, som una xarxa compromesa, arrelada i en expansió, present a 14 municipis catalans: Barcelona, Sant Just Desvern, Castelldefels, Cardedeu, Mataró, Ripoll, Sant Cugat, Cornellà, El Palau d'Anglesola, Granollers, Tarragona, Terrassa, Salt i Vilanova i la Geltrú.

Amb la força del voluntariat i les aliances locals, En Bici Sense Edat impulsa una nova cultura de les cures basada en la dignitat, la connexió i l'alegria compartida.

Missió

La missió d'En Bici Sense Edat és millorar la qualitat de vida i el benestar emocional de les persones grans i de totes aquelles amb discapacitat, diversitat funcional o mobilitat reduïda, mitjançant la mobilitat activa, la inclusió social i l'acompanyament afectiu.

Combatem l'edatisme i el capacitisme, reivindicant que tothom té dret a sortir, compartir i gaudir de l'aire lliure. Amb passejades en tricicles elèctrics adaptats, conduïts per persones voluntàries, promovem vincles intergeneracionals que combaten la soledat no desitjada, afavoreixen l'envelliment actiu i connecten memòries, barris i persones.

Treballem per una societat més justa, cohesionada i sensibilitzada, que valori el respecte, la dignitat i el bon tracte cap a les persones grans. Impulsem l'associacionisme i el voluntariat com a motors de transformació social i ciutadana.

Defensem els drets de la ciutadania, especialment dels col·lectius més vulnerables, des d'una mirada de justícia social, comunitat i interculturalitat.

Descripció de l'activitat

Organitzem passejades terapèutiques en tricicles elèctrics adaptats amb persones grans i amb mobilitat reduïda, derivades de residències, centres de dia, habitatges amb serveis i entitats socials. Amb 7 tricicles actius i un voluntariat estable de 187 persones a Barcelona, facilitem sortides que reconnecten les persones participants amb la ciutat, la natura i la vida quotidiana.

Les passejades promouen la salut emocional, la inclusió i els vincles intergeneracionals, tot fomentant la convivència intercultural, el suport mutu i la transmissió de memòria viva. Fem visibles les persones grans com a part activa de la comunitat, amb un paper social digne i valorat.

L'activitat és completament gratuïta per a les persones usuàries, gràcies al compromís del nostre voluntariat, fet que en garanteix l'accessibilitat universal i la igualtat d'oportunitats.

Liderem i dinamitzem la xarxa En Bici Sense Edat a Catalunya, formada per 14 capítols arreu del territori.

Participem en esdeveniments locals i accions de sensibilització per defensar els drets de les persones grans. És una proposta sostenible, transformadora i arrelada al territori.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

EN BICI SENSE EDAT:
PASSEJADES
INTERGENERACIONALS
EN TRICICLES AMB
LA GENT GRAN

Breu descripció

En Bici Sense Edat és una iniciativa transformadora que ofereix passejades en tricicles elèctrics adaptats a persones grans i amb mobilitat reduïda. L'objectiu és promoure un envelliment actiu, combatre la solitud no desitjada i reforçar els vincles socials i intergeneracionals, retornant protagonisme i dignitat a qui sovint queda invisibilitzat.

Activa a Barcelona des del 2016, forma part de la xarxa internacional Cycling Without Age i es fonamenta en cinc principis: la generositat com a motor, pedalar poc a poc com a filosofia vital, compartir històries com a eina de connexió, generar noves relacions com a forma de transformació social i el convenciment que no hi ha límits quan parlem de participació: som, literalment, un projecte sense edat.

La nostra metodologia és participativa i centrada en la persona: cada usuària decideix la ruta, l'horari i el ritme. Això afavoreix l'autonomia, l'estimulació cognitiva, la memòria i el benestar emocional, convertint les passejades en espais de trobada, escolta activa i reconeixement mutu amb l'entorn i amb el voluntariat.

Amb una xarxa de 187 persones voluntàries només a Barcelona i una estructura tècnica de quatre professionals, l'activitat es desplega gràcies a la col·laboració de 54 equipaments socials (residències, centres de dia, habitatges amb serveis), amb una planificació mensual acurada i un sistema digital propi que n'optimitza la coordinació i adaptació a les necessitats reals de cada persona.

El projecte és saludable, sostenible i profundament arrelat als barris. Però sobretot, és una experiència humana que trenca l'aïllament i crea comunitat. Cada trajecte és una finestra al món per a qui viu tancat, una història compartida per qui creia que ja no en tenia més per explicar, i una oportunitat per descobrir que, si pedalem junts, la vida continua estant plena de sentit, de riures i de connexions.

Aportació de valor de la iniciativa

Som una iniciativa que promou la inclusió social a través de l'apoderament de persones de totes les edats, condicions físiques i contextos socials. Amb un enfocament interseccional, combatem barreres relacionades amb l'edat, la mobilitat i la soledat no desitjada, fomentant vincles intergeneracionals, la mobilitat sostenible i el bon tracte a la gent gran.

Les persones beneficiàries, sovint en situació de vulnerabilitat social, recuperen autonomia, memòria i connexió amb l'entorn. El nostre voluntariat —587 persones a Catalunya— rep formació específica i participa activament en la dinamització dels 14 capítols locals, generant cohesió i transformació comunitària.

Col·laborem amb més de 50 entitats socials, oferint una experiència altament valorada que combina oci significatiu i reconeixement de la memòria viva. Amb cada passejada, retornem el dret a sentir el vent a la cara i a formar part activa de la vida col·lectiva.

Necessitat a la que respon

A Barcelona, el 22% de la població té més de 65 anys, i gairebé una de cada cinc persones grans pateix soledat no desitjada. Aquest percentatge augmenta fins al 25% entre les majors de 85 anys, especialment en casos de mobilitat reduïda, absència de xarxa familiar o dificultat d'accés a espais verds. La soledat, en aquest context, no és només una experiència emocional dolorosa: s'associa amb un deteriorament accelerat de la salut física i mental, més risc de depressió, demència, malalties cardiovasculars i una major dependència del sistema assistencial.

El 81% de les persones usuàries d'En Bici Sense Edat són dones, fet que evidencia la dimensió de gènere d'aquesta problemàtica: viuen més anys, però amb xarxes de suport sovint més fràgils.

En Bici Sense Edat respon a aquesta realitat amb una proposta transformadora: passejades terapèutiques en tricicle elèctric, gratuïtes i personalitzades, que trenquen l'aïllament, generen vincles humans i activen el voluntariat com a motor de canvi. Convertim l'espai públic en un lloc de trobada, memòria i cura col·lectiva, reforçant el sentiment de comunitat i el benestar emocional.

És una iniciativa sostenible, replicable i amb un impacte social demostrable, que contribueix a una ciutat més inclusiva, connectada i saludable.

Principals objectius assolits

Durant el 2024, les passejades en tricicles elèctrics adaptats han tornat a omplir de vida els carrers de Barcelona, gràcies a la col·laboració amb 54 equipaments i entitats comunitàries de diversos barris. Hem arribat a centenars de persones grans i amb mobilitat reduïda, oferint una experiència única de connexió amb l'entorn i la comunitat. El programa de voluntariat a Barcelona ha crescut fins a 187 voluntaris, consolidant vincles i millorant la coordinació amb eines i espais de trobada.

Aquesta iniciativa promou una activitat saludable, sostenible i socialitzadora, afavorint la cohesió entre generacions. Hem participat en 97 esdeveniments comunitaris, on 171 beneficiaris han gaudit de la vida al seu barri. També hem organitzat dues trobades anuals amb els grups motors de la xarxa Cycling Without Age a Catalunya, amb una alta satisfacció.

Un aspecte destacable és que el 78,6% de les persones beneficiàries són dones, reflectint la feminització de la vellesa i les necessitats específiques d'aquest col·lectiu. Per a moltes, el projecte és molt més que una activitat lúdica: és un espai segur per socialitzar, sentir-se escoltades i formar part activa de la comunitat.

Finalment, estem consolidant l'avaluació de l'impacte social mitjançant eines qualitatives i quantitatives, amb el suport de l'investigació Cycling to Care i la beca Marie Curie, que ens ajuda a entendre millor els efectes transformadors del projecte.

Principals resultats obtinguts

Només a Barcelona, durant el 2024, s'han realitzat 1.210 passejades amb els nostres 7 tricicles elèctrics adaptats, arribant a 1.890 persones beneficiàries gràcies a la implicació de 187 persones voluntàries. A tot Catalunya, els 14 capítols d'En Bici Sense Edat han realitzat 7.500 passejades, amb 30 tricicles, arribant a 3.950 persones i activant 570 voluntàries i voluntaris.

Més enllà de les xifres, l'impacte qualitatiu és el que realment transforma. Cada trajecte esdevé un espai de relació, memòria compartida i dignificació per a persones que sovint viuen en l'aïllament. Les avaluacions d'equipaments i usuàries han assenyalat millores significatives en qualitat de vida: menys sensació de soledat, més alegria, vitalitat, autoestima i sensació d'autonomia.

També el voluntariat experimenta beneficis emocionals notables. Amb edats entre els 18 i els 76 anys (mitjana de 47), moltes persones jubilades i prejubilades troben en el projecte una forma activa, saludable i significativa de contribuir a la comunitat.

L'èxit i visibilitat del projecte ha generat un fort augment de la demanda, tant de persones grans com de noves voluntàries.

En definitiva, aquest projecte és possible gràcies a una aliança entre generacions, barris i valors. Una iniciativa que pedala lentament però amb força, i que ens demostra que la cura i la comunitat poden ser motors reals de canvi social.

Abast de l'experiència

El projecte es desenvolupa a Barcelona amb una forta implantació territorial, cobrint barris com Sant Andreu, Sants, Poblenou, Gràcia o Sant Antoni, en col·laboració amb 54 equipaments socials. Aquesta presència capil·lar permet adaptar l'experiència a la diversitat de realitats comunitàries i reforçar l'arrelament local. A més, el projecte s'ha estès amb èxit a 13 municipis més de Catalunya, com Sant Just Desvern, Castelldefels, Mataró, Sant Cugat, Terrassa, Granollers, Ripoll o Vilanova i la Geltrú, demostrant la seva versatilitat i impacte social. En Bici Sense Edat forma part de la xarxa internacional Cycling Without Age, present en 41 països i expandint-se a 19 països més, amb la voluntat d'arribar a totes les comunitats del món on les persones grans tinguin dret a sentir el vent a la cara.

Persones implicades en l'experiència:

- Treballadores: 4
- Membres equips directius: 8
- Sòcies: 20
- Ateses: 1890
- Voluntàries: 187
- 3950 Persones ateses a Catalunya

Principals factors clau d'èxit

Som una iniciativa que aborda diversos ODS: la salut i benestar, la igualtat de gènere, la reducció de desigualtats, les ciutats sostenibles, l'acció pel clima i les aliances per aconseguir els ODS. La seva visibilitat és altament positiva, generant confiança sobre com afrontar el repte demogràfic en l'àmbit local i europeu.

El lideratge de Maria Elisa, la impulsora, ha estat fonamental. Ha creat un projecte transformador que ha connectat milers de persones compromeses a canviar vides. Les persones beneficiàries ho valoren com una oportunitat per recuperar espais perduts.

El vincle entre el voluntariat i les persones grans és el motor emocional del projecte. Les converses compartides durant les passejades revitalitzen tant els participants com el territori. Moltes persones tornen a veure el mar, retroben veïns o simplement recuperen espais del barri, sentint-se part activa de la comunitat.

El sistema de voluntariat és flexible i accessible, cosa que permet que qualsevol persona pugui contribuir sense compromisos fixos. La formació contínua dels voluntaris és essencial per garantir la qualitat del servei. El seu reconeixement dins de l'entitat contribueix a la sostenibilitat del projecte.

L'impacte comunitari és enorme. El pas del tricicle desperta somriures i converses entre veïns, comerciants i vianants, reforçant la cohesió social i fent visible la presència de la gent gran a l'espai públic. El model és escalable i replicable, localment i internacionalment.

Dificultats i reptes superats

Des de l'inici, En Bici Sense Edat ha experimentat un creixement sostingut de la demanda, tant per part de persones beneficiàries com d'equipaments per a la gent gran. Aquesta resposta entusiasta ha evidenciat una necessitat clara: ampliar la capacitat operativa per reduir les llistes d'espera i arribar a més barris i col·lectius.

Aquest repte ens ha impulsat a repensar l'organització interna, reforçant la coordinació i ampliant l'equip de gestió per garantir una resposta més àgil i eficient. Un altre obstacle ha estat l'escassetat de tricicles, element clau per a l'expansió del projecte. La seva adquisició i manteniment representa un repte logístic i econòmic que afrontem de manera planificada.

A més, hem identificat com a prioritat la millora en l'avaluació de l'impacte social. El 2025 iniciarem el projecte de recerca Cycling to Care, liderat per la Dra. Giulia Sonetti, per analitzar científicament els beneficis socials i emocionals de les passejades, posant especial atenció també en l'experiència de les persones voluntàries.

L'estudi es completarà amb enquestes a les persones usuàries per obtenir una visió integral de l'impacte del projecte. Aquesta aposta per l'evidència ens permetrà millorar continuament, fonamentar amb dades la nostra acció i reforçar-ne la sostenibilitat i continuïtat.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

En Bici Sense Edat és una iniciativa innovadora tant pel seu format com pel seu enfocament emocional, comunitari i inclusiu. Transforma una activitat quotidiana —anar en bici— en una experiència transformadora que promou la mobilitat activa, l'autonomia i la connexió intergeneracional. Utilitzem tricicles elèctrics adaptats per facilitar passejades a persones grans o amb mobilitat reduïda, promovent la seva inclusió a l'espai públic i retornant-los el dret a sentir el vent a la cara.

La innovació també es troba en el model participatiu: les persones usuàries decideixen el recorregut i el ritme de les passejades, superant l'assistencialisme i posant al centre la dignitat i la capacitat de decidir. La plataforma digital pròpia (Amelia) optimitza la gestió de les sortides, connectant voluntariat i beneficiaris de manera eficient i personalitzada.

Totes les persones voluntàries passen un procés de selecció i formació rigorós, i participen activament en espais de seguiment i millora. Aquest sistema afavoreix l'apoderament comunitari i la creació de vincles socials sòlids, amb intercanvi de coneixement entre voluntaris d'arreu de Catalunya.

El projecte col·labora amb 54 equipaments socials de la ciutat, consolidant-se com una alternativa d'oci altament valorada per residències, casals i llars per a gent gran. Les passejades permeten revivre experiències úniques: tornar a veure la casa on van viure dècades, passejar per la platja o simplement conversar amb algú que escolta.

Finalment, la col·laboració amb la recerca europea Cycling to Care aporta una dimensió científica poc habitual en iniciatives socials, mesurant amb rigor l'impacte emocional i social del projecte.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

El projecte En Bici Sense Edat es fonamenta en un model d'intervenció provat i reeixit, nascut a Copenhaguen l'any 2012 i replicat actualment en 3.500 ciutats a 41 països, avalant la seva viabilitat social i capacitat d'adaptació a contextos locals diversos. A Barcelona, la implementació des del 2016 ha demostrat un impacte positiu constant en el benestar de les persones beneficiàries, consolidant-se com un referent dins de l'àmbit social i comunitari.

Un dels principals factors de la seva replicabilitat és el model comunitari i participatiu, que fomenta l'apoderament col·lectiu i enforteix els vincles socials entre les persones. L'impuls del voluntariat i la col·laboració amb entitats locals garanteixen la integració del projecte al territori i la seva sostenibilitat a llarg termini. Aquesta estructura organitzativa facilita la seva adopció per altres entitats, adaptant-se a les necessitats i característiques específiques de cada localitat.

El projecte ha estat ja replicat amb èxit en 13 localitats catalanes, demostrant la seva capacitat d'expansió i flexibilitat davant diversos col·lectius i entorns. La combinació d'un impacte social tangible, una estructura organitzativa flexible i un enfocament comunitari solidari fa que En Bici Sense Edat sigui totalment transferible i escalable. Aquests factors ofereixen un alt potencial per generar un impacte positiu ampli, creant una xarxa cada vegada més sòlida de suport social i benestar per a les persones grans.